

Sigurna uporaba kartica

Zaštitite se od prijevara s debitnim i kreditnim karticama poduzimanjem nekoliko jednostavnih koraka. Pročitajte kako se najbolje zaštiti prilikom korištenja kartice, bankomatske mreže, plaćanjem kartice na prodajnom mjestu u Hrvatskoj ili u inozemstvu ili ako kupujete on-line.

Zaštite svoju karticu

- Karticu nikada ne ostavljajte bez nadzora.
- Ne čuvajte svoju karticu zajedno s gotovinom.
- Novu karticu potpišite čim je dobijete i čuvajte je na sigurnom.
- Ne dajte da netko drugi koristi vašu karticu za obavljanje transakcija.
- Ne ostavljajte kartice.
- Provjerite kada vam istječe kartica te nazovite banku ako vam nova kartica nije stigla na vrijeme.
- Ako živite negdje gdje i druge osobe imaju pristup vašoj pošti, bilo bi bolje novu karticu preuzeti u najbližoj poslovničkoj banici, ako vaša banka podržava tu mogućnost.
- Pridržavajte se sigurnosnih uvjeta za korištenje uređaja za kartice.
- Redovito provodite sigurnosne provjere uređaja kojeg koristite za kupovinu na internetu (računalo, mobitel) i ažurirajte softver na tom uređaju kako biste sigurno mogli koristiti kartice na internetu.
- Smjesta prijavite izgubljenu ili ukradenu karticu.

Zaštitite vaš PIN

- Zapamtite PIN i lozinku te uništite svu korespondenciju koja sadrži PIN-ove.
- Izaberite PIN i lozinku koje je teško pogoditi (primjerice, nemojte koristiti nešto poput '1234' ili datuma rođenja).
- Ne otkrivajte nikome svoj PIN i lozinku, i ne zapisujte ih na način da bi ih se moglo prepoznati. PIN niste dužni reći nikome, pa ni djelatnicima policije ili banke.
- Nikada ne unosite PIN putem telefona.
- Nikome ne dajte pristup uređaju u kojim su pohranjeni takvi podaci.
- Uvijek prekrijte PIN pri unosu (na bankomatu, POS terminalu) kako ga nitko ne bi saznao.
- Ne otkrivajte kodove za prijavu (*one time password* - OTPove) i kodove za autorizaciju transakcija (MACove) koje generira token nekome tko vas je kontaktirao.
- Sumnjate li da je netko saznao vaš PIN, smjesta ga promijenite.
- Mislite li da je netko koristio vašu karticu ili bi je mogao iskoristiti, što prije kontaktirajte vašu banku i policiju.

Zaštitite se na bankomatu

- Ako vam bankomat izgleda sumnjivo, nemojte ga koristiti. Obavijestite banku ili policiju.
- Ne pokušavajte izvaditi sumnjive uređaje iz bankomata.
- Izbjegavajte korištenje bankomata ako ste u blizini primjetili sumnjive osobe.
- Ne dopustite da vas bilo tko ometa dok provodite transakciju, čak i ako naizgled samo žele pomoći.
- Smjesta se javite svojoj banci ako vam je bankomat iznenada zadržao karticu.
- Prilikom unosa PIN-a na bankomatu zaklonite tipkovnicu.

Zaštitite se na prodajnom mjestu

- Karticu nikad ne ostavljajte bez nadzora u vrijeme obavljanja transakcije.
- Unosom PIN-a (tajnoga broja) ili potpisom na listiću, izvršit će se identifikacija na prodajnom mjestu.
- Korisnik je dužan odgovarajući listić potpisati istovjetno kao karticu te zatražiti jednu kopiju računa za svoju evidenciju.
- Ne bacajte niti ostavljajte na javnom mjestu lističe kojima se potvrđuje transakcija.
- Obavezno provjerite je li učinjeni trošak identičan upisanom iznosu koji će teretiti vaš račun.
- Sačuvajte račun i potvrdu o transakciji te pažljivo usporedite iznose s onima koje dobijete u obavijesti o učinjenim troškovima. Ako pronađete nepoznatu transakciju odmah kontaktirajte vašu banku.
- Sve kartice na prodajnim mjestima koristite bez naknade.

Zaštitite se prilikom kupovine na internetu

- Koristite mobilni uređaj te stolno ili prijenosno računalo koje je zaštićeno najnovijim sigurnosnim softverom (zakrpe, osobni vatrozid, antivirusni i antispyware program).
- Provjerite prodavatelja prije nego otkrijete svoje kartične podatke putem interneta ili putem telefona. Provjerite uvjete poslovanja internetske trgovine. Pažljivo proučite uvjete plaćanja, dostave, reklamacija i povrata.
- Prijavite se za sigurnosne kôdove *Verified by Visa* ili *MasterCard SecureCode*.

- Kartične podatke unosite samo na stranicama sa zaštićenim pristupom – potražite 'https' na početku adrese internetske stranice te sličicu neotključanog lokota pored trake za adresu ('s' kao *secure* ili siguran, a ne s uobičajenim 'http'). Kliknite na lokot i provjerite odgovara li adresa internetske stranice tvrtki od koje želite kupovati.
- Ne unosite kartične podatke na javnim ili zajedničkim računalima.
- Uvijek se odjavite nakon obavljene kupovine te sačuvajte e-poruku s potvrdom kao dokaz.

Zaštitite se pri uporabi kartice u inozemstvu

- Zapišite broj banke u slučaju nužde ako putujete izvan Hrvatske.
- Uzmite sa sobom još jednu karticu ili neko alternativno platežno sredstvo kako ne biste ovisili o jednoj kartici.
- Sačuvajte kopije računa i nakon povratka u zemlju pažljivo pregledajte bankovni izvod.

Prijavite prijevaru

Ako mislite da ste žrtva kartične prijevare, odmah kontaktirajte vašu banku i policiju.

Ako ste izgubili karticu ili vam je ukradena, odmah o tome obavijestite banku.